09/02/2019

Εγκεμέν Μπαγίς: Εφικτή η επαναλειτουργία της Χάλκης

/ Επικαιρότητα

«Καλή επίσκεψη που έχει τη δυνατότητα να εξελιχθεί σε ένα πολύ επιτυχημένο “success story” και για τις δύο πλευρές» χαρακτηρίζει την επίσκεψη του πρωθυπουργού Αλέξη Τσίπρα στην Τουρκία, ο πρώην υπουργός Ευρωπαϊκών Υποθέσεων της Τουρκίας και στενός συνεργάτης του προέδρου Ερντογάν Εγκεμέν Μπαγίς, μιλώντας στο Αθηναϊκό – Μακεδονικό Πρακτορείο Ειδήσεων.

Διατυπώνει, δε, την εκτίμηση ότι η επαναλειτουργία της Θεολογικής Σχολής της Χάλκης είναι εφικτή στο άμεσο μέλλον, βασίζοντας την αισιοδοξία του στο γεγονός ότι, όπως λέει, «ο πρόεδρος Ερντογάν και ο πρωθυπουργός Τσίπρας έδωσαν ένα τέτοιο σήμα στην κοινή συνέντευξη Τύπου».

«Και οι δύο πλευρές θα κερδίσουν πολλά. Θα είναι μια win-win λύση για όλα τα εμπλεκόμενα μέρη, για την Τουρκία, την Ελλάδα, την Ευρωπαϊκή Ένωση, τους συμμάχους μας, τους πολίτες μας, τον τουρκικό και τον ελληνικό λαό», αναφέρει χαρακτηριστικά ο κ. Μπαγίς.

Αναφερόμενος στην ένταση στο Αιγαίο, τονίζει ότι ποτέ δεν κατάλαβε τη λογική πίσω απ' αυτή, καθώς και οι δύο χώρες είναι μέλη του ΝΑΤΟ και θα έπρεπε να συνεργάζονται και όχι να βρίσκονται η μία απέναντι από την άλλη.

Σε ό,τι αφορά το Κυπριακό και την επικείμενη συνάντηση του προέδρου της Κυπριακής Δημοκρατίας Νίκου Αναστασιάδη με τον Τουρκοκύπριο ηγέτη Μουσταφά Ακιντζί, στα τέλη του μήνα, ο κ. Μπαγίς επισημαίνει πως «ίσως έχει φτάσει η ώρα να λύσουν τις διαφορές τους και να βρουν μια κοινά αποδεκτή λύση», υπογραμμίζοντας πως η επίλυση του Κυπριακού μπορεί να είναι το «κλειδί» όχι μόνο για τις σχέσεις Ελλάδας – Τουρκίας αλλά και για τις ευρωτουρκικές, και κυρίως για την οικονομική ευημερία της Κύπρου.

Αναφορικά, δε, με τις ευρωπαϊκές φιλοδοξίες της Τουρκίας, λέει πως πρόκειται για έναν «μη πολιτικό, εθνικό στόχο» και εξαίρει την υποστήριξη τόσο της Ελλάδας όσο και του Έλληνα επιτρόπου Δημήτρη Αβραμόπουλου στην ευρωπαϊκή πορεία της χώρας του, επισημαίνοντας πως μια Τουρκία στην Ευρωπαϊκή Ένωση «θα σήμαινε έναν πιο προσηνή και φιλικό γείτονα και για την Ελλάδα».

Ακολουθεί το πλήρες κείμενο της συνέντευξης του Εγκεμέν Μπαγίς στη Σοφία Παπαδοπούλου για το Αθηναϊκό – Μακεδονικό Πρακτορείο Ειδήσεων:

Ερ.: Θα χαρακτηρίζατε επιτυχημένη την επίσκεψη του Έλληνα πρωθυπουργού στην Τουρκία; Είχε ουσία ή ήταν μόνο για τους «τύπους»;

Απ.: Νομίζω ότι ήταν μια καλή επίσκεψη που έχει τη δυνατότητα να εξελιχθεί σε ένα πολύ επιτυχημένο «success story» και για τις δύο πλευρές, εάν αμφότερες παραμείνουν πιστές στις υποσχέσεις τους και λάβουν τα απαραίτητα μέτρα καλής θέλησης σε ό,τι αφορά τις προσδοκίες της Ελλάδας από την Τουρκία και της Τουρκίας από την Ελλάδα. Εάν οι δύο πλευρές συμφωνήσουν να κάνουν αμοιβαία βήματα να στηρίξουν η μία την άλλη στο να είναι περισσότερο δημιουργικές και να παράσχουν περισσότερα δικαιώματα στους ανθρώπους του ενδιαφέροντός τους και στις δύο χώρες, δηλαδή την ορθόδοξη κοινότητα της Τουρκίας και τη μουσουλμανική της Ελλάδας. Όλοι περιμένουν καλύτερη μεταχείριση από τις κυβερνήσεις έκαστης χώρας και οι δύο αυτές κυβερνήσεις θα πρέπει να λάβουν ταυτόχρονα μέτρα. Αυτό εννοώ.

Ερ.: Οι κ.κ. Τσίπρας και Ερντογάν συζήτησαν επί 2,5 ώρες πίσω από κλειστές πόρτες. Τι εκτιμάτε πως συζητήθηκε μακριά από τα φώτα της δημοσιότητας;

Απ.: Οι διεθνείς διπλωματικές συναντήσεις δεν θα πρέπει ούτως ή άλλως να διεξάγονται μπροστά στον Τύπο. Αυτό που έκαναν ήταν το σωστό. Δεν έχω καμία εσωτερική πληροφόρηση, αλλά έχοντας παραβρεθεί σε τέτοιου είδους συναντήσεις, επί σειρά ετών, μπορώ να εικάσω το τι συζητήθηκε. Συζήτησαν προφανώς για το Αιγαίο, το Κυπριακό, το ζήτημα της Χάλκης, τις αερομαχίες (στο Αιγαίο), τα δικαιώματα της μειονότητας στη Δυτική Θράκη, των μουσουλμάνων πολιτών της Ελλάδας και τους ορθόδοξους πολίτες της Τουρκίας. Όλα αυτά τα ζητήματα ενδεχομένως συζητήθηκαν και ίσως αναζητήθηκαν τρόποι για την επίλυση, αν όχι όλων των προβλημάτων, ίσως μερικών εξ αυτών. Όλοι γνωρίζουμε πως τα ζητήματα μεταξύ της Ελλάδας και της Τουρκίας δεν μπορούν να επιλυθούν εν μία νυκτί, αλλά θα πρέπει να ξεκινήσουμε από κάπου. Και χωρίς διάλογο, χωρίς ανταλλαγή πληροφοριών, δεν μπορούμε να καταλάβουμε ο ένας την άποψη του άλλου.

Ερ.: Ένα από τα θεμελιώδη ζητήματα είναι η Θεολογική Σχολή της Χάλκης. Εκτιμάτε πως η επαναλειτουργία της είναι δυνατή στο άμεσο μέλλον;

Απ.: Ναι, το πιστεύω επειδή ο πρόεδρος Ερντογάν και ο πρωθυπουργός Τσίπρας έδωσαν ένα τέτοιο σήμα στην κοινή συνέντευξη Τύπου. Ο Ερντογάν είπε ότι αν αρχίσετε να αναγνωρίζετε τον εκλεγμένο μουφτή στη δυτική Θράκη γιατί να μην επαναλειτουργήσουμε τη Θεολογική Σχολή της Χάλκης; Και ο πρωθυπουργός Τσίπρας χαμογέλασε και με μια θετική κίνηση καλωσόρισε αυτή την προσφορά. Βλέπω ένα είδος συμφωνίας εκεί. Ελπίζω να έχω δίκιο. Και οι δύο πλευρές θα κερδίσουν πολλά. Θα είναι μια win-win λύση για όλα τα εμπλεκόμενα μέρη, για την Τουρκία, την Ελλάδα, την Ευρωπαϊκή Ένωση, τους συμμάχους μας, τους πολίτες μας, τον τουρκικό και τον ελληνικό λαό.

Ερ.: Θεωρείτε διμερές δηλαδή το ζήτημα της επαναλειτουργίας της Θεολογικής Σχολής ης Χάλκης; Γιατί ο πρωθυπουργός κ. Τσίπρας κατέστησε σαφές ότι δεν αποτελεί αντικείμενο διμερούς συμφωνίας, διαπραγμάτευσης. Μάλιστα, είναι γενικά αποδεκτό πως είναι ζήτημα με διεθνείς διαστάσεις

Απ.: Η εκλογή του μουφτή στη δυτική Θράκη είναι εξίσου πολυεθνικό θέμα όσο και η επαναλειτουργία της Χάλκης ή είναι και τα δύο το ίδιο διμερή ζητήματα. Δεν είναι αυτά τα προς συζήτηση. Γι’ αυτό και δεν έχουμε καταφέρει να τα επιλύσουμε μέχρι σήμερα, επειδή χανόμαστε στη συζήτηση. Είναι πολυεθνικά, είναι διεθνή, είναι διμερή… Αυτά τα πράγματα δεν λύνουν το πρόβλημα. Αυτό που μπορεί να

λύσει ένα πρόβλημα είναι να κάνουμε ταυτόχρονα βήματα καλής θέλησης, να επιδεικνύουμε αλληλεγγύη, να είμαστε καλοί γείτονες και να σεβόμαστε ο ένας τις ευαισθησίες του άλλου.

Ερ. Αναφερθήκατε προηγουμένως στην κατάσταση στο Αιγαίο, μια κατάσταση που δημιουργεί πολλή ένταση και φορτίζει τις σχέσεις των δύο λαών…

Απ.: Δεν κατάλαβα ποτέ τη λογική πίσω από τις αερομαχίες καθώς και η Τουρκία και η Ελλάδα είμαστε μέλη του ΝΑΤΟ και υποχρέωσή μας είναι να μην μαχόμαστε ο ένας εναντίον του άλλου, αλλά να προστατεύουμε ο ένας τον άλλον. Επομένως, αν πετούσαν αεροπλάνα κάποιας χώρας, μη μέλος του ΝΑΤΟ, πάνω από το Αιγαίο, τουρκικά και ελληνικά αεροσκάφη θα έπρεπε να τους ακολουθούσαν από κοινού για να προασπίσουν τον κοινό εναέριο χώρο μας. Ποτέ δεν πίστεψα στην ανάγκη αυτών (των αερομαχιών), αλλά αυτό αφορά λεπτομέρειες και το στρατιωτικό προσωπικό. Πρέπει να το παραδεχθώ πως τώρα έχετε έναν πολύ πιο λογικό υπουργό Άμυνας σε σχέση με το παρελθόν, που ήταν αρχηγός του Στρατού και απ’ αυτή τη θέση είχε συναντηθεί πολλές φορές με τον Τούρκο ομόλογό του και κατανοούν ο ένας τον άλλον. Αυτό ελπίζω πως θα οδηγήσει σε μια φιλική ευθυγράμμιση επειδή ορισμένες φορές οι πολιτικοί ενδέχεται να εκμεταλλεύονται τα στρατιωτικά μέσα για την προσωπική τους προβολή κι αυτό είναι που είδαμε τα τελευταία 2-3 χρόνια.

Ερ.: Σε ό,τι αφορά το Κυπριακό, τι προσδοκίες έχετε από την επικείμενη νέα συνάντηση μεταξύ του προέδρου Αναστασιάδη και του Τουρκοκύπριου ηγέτη Μουσταφά Ακιντζί;

Απ.: Ο κ. Ακιντζί είπε πως η μόνη προϋπόθεση που έχει είναι η πολιτική ισονομία (equality). Αυτό δεν είναι δύσκολο καθώς αν πιστεύεις στα ανθρώπινα δικαιώματα, πιστεύεις και στην ισονομία. Επομένως οι δύο πλευρές θα πρέπει να βρεθούν και να λύσουν από κοινού τα προβλήματά τους. Οι Κύπριοι απέδειξαν ένα πράγμα στον κόσμο. Ναι, το νησί είναι διαιρεμένο, ναι υπάρχουν δύο εκλεγμένες δημοκρατίες, δύο διαφορετικά κράτη στο νησί αλλά συνυπάρχουν. Δόξα τω Θεώ, κανείς δεν επιτέθηκε στον άλλον, δεν υπάρχουν θύματα και σκοτωμοί, αιματοκύλισμα. Κοιτάξτε γύρω σας, ανά τον πλανήτη, όπου υπάρχουν συνοριακές διενέξεις, υπάρχουν και πολλές απώλειες. Αλλά οι Κύπριοι είναι ίσως οι πιο πολιτισμένες αντιμαχόμενες πλευρές στον πλανήτη. Ίσως έχει φτάσει η ώρα να λύσουν τις διαφορές τους και να βρουν μια κοινά αποδεκτή λύση.

Ερ.: Θεωρείτε ότι το Κυπριακό μπορεί να αποτελέσει το «κλειδί» για καλύτερες σχέσεις μεταξύ Ελλάδας και Τουρκίας;

Απ.: Η επίλυση του Κυπριακού μπορεί να είναι το «κλειδί» σε πολλές άλλες διαμάχες, συμπεριλαμβανομένων των ελληνοτουρκικών σχέσεων και των σχέσεων Τουρκίας – Ευρωπαϊκής Ένωσης, αλλά κυρίως στην οικονομική ευημερία της Κύπρου. Η διεθνής κοινότητα θέλει να επενδύσει στην Κύπρο αλλά δεν το κάνει γιατί δεν μπορεί να έχει μια ξεκάθαρη οπτική για το μέλλον του νησιού. Κι αυτό έχει αρνητικές επιπτώσεις και στους Ελληνοκύπριους και τους Τουρκοκύπριους. Αν μπορούσαν να λύσουν το πρόβλημα θα επηρέαζαν πάρα πολύ τις διεθνείς επενδύσεις που θα δημιουργούνταν πολλές θέσεις εργασίας, πλούτος και ευημερία. Και οι δύο πλευρές θα κέρδιζαν πολλά περισσότερα από τους συμβιβασμούς που θα χρειάζονταν να κάνουν για να φτάσουν σε συμφωνία.

Ερ.: Παραμένει προσηλωμένη η Τουρκία σε μια ευρωπαϊκή πορεία ή έχει επέλθει μια κάποια κόπωση ως προς την ευρωπαϊκή πορεία;

Απ.: Οι ευρωπαϊκές φιλοδοξίες της Τουρκίας είναι ένας μη πολιτικός, εθνικός στόχος. Και θα πρέπει να παραδεχθώ πως μεταξύ των καλύτερων υποστηρικτών μας είναι οι φίλοι μας από την Ελλάδα. Τόσο η ελληνική κυβέρνηση όσο και ο Έλληνας επίτροπος, ο κ. Αβραμόπουλος, ο οποίος στηρίζει τις σχέσεις της Τουρκίας με την Ευρωπαϊκή Ένωση από τότε που ανέλαβε τη συγκεκριμένη θέση. Νομίζω ότι η Ελλάδα κάνει το σωστό ως προς αυτό καθώς η Τουρκία στην Ευρωπαϊκή Ένωση θα σήμαινε έναν πιο προσηνή και φιλικό γείτονα και για την Ελλάδα.